

PROLOGAS

Pelkynai, 1991-ieji

– Ar tau patinka tamsa, Matai?

– Ne, kad ją kur galas. – Kriminalinės policijos konstebelis Balardas nesvarstė nė akimirkos. – Ypač tokioje vietoje. Ji klastinga!

Tamsoje kažkas tyliai prunkštelėjo.

– Suprantu, ką turi omeny. Vietelė ne iš jaukiųjų.

Matas krūptelėjo, pamindžikavo, bandydamas atsistoti patogiau, ir pajuto, kaip batai grimzta į purvą.

– Ar dar ilgai stebėsime šitą lūšną, seržante? Ko gero, jūsų informatorė tiesiog norėjo, kad policininkams nušaltų užpakaliai, sumautas porą valandų kiurksant šitoje velnio pelkėje.

– Turėk kantrybės, Matai, po pusvalandžio išauš. Mano informatorė dar nė karto nesuklydo. Jei ji sako, kad narkotikų prekeiviai palieka prekes šiame taške, tai taip ir yra, skalsu kalbos.

Matas įsistebeilijo į tamsų aplūžusio namiūkščio siluetą.

– Gal ji ir teisi. Žmogui, kuris pažįsta šias apylinkes, iki upės penkios minutės kelio: ateini per atoslūgį ir po dešimties minučių valtimi atsiduri prie Vošo įlankos.

– Būtent. O ten tavęs laukia daili olandų jachta, ir į tavo geldą prikraunama tiek kvaišalų, kad užtektų kaifo pusei Fenflito. O jachta su maišu šlamančiųjų skuta atgal į Šiaurės jūrą dar vienos partijos, – atsiliepė seržantas.

Tą akimirką tiršti tamsūs debesys prasiskyrė, ir žemę užliejo mėnesiena. Matas išvydo ilgą sidabrinio vandens ruožą –

druskingą pelkę ir griuvėsius, kuriuos stebėjo su seržantu. Ir suvokė, koks nuošalus ir nesvetingas iš tikrųjų yra Džibito pelkynas. Pavasario pabaiga, beveik vasara, o jam nuo pelkyno drėgmės ir šalčio dantys barška.

– Tai kodėl tau nepatinka tamsa, Matai?

Kadangi mėnulis nedėmesingai dingo sykiu su savo blausia šviesa, Matas mielai atsakė, nors pokalbio tema jam nepatiko.

– Nes nieko nebėra tikro. Tamsa viską keičia. – Jis nutilo ir paniuro. – Iš jūsų balso atrodo, kad jums ji patinka?

– Taip, labai. Dievinu tamsą.

Matas nematė seržanto, bet suprato, kad tas šypsosi.

– Oho. Kodėl gi?

– Nes tamsoje aš toks pat baisus kaip bet kuris pašlemėkas, kuris dabar tyko netoliese.

– Jums patinka gąsdinti žmones? Bet juk mes turėtume būti geručiai?

– Tegul nors apsidirba iš baimės, žinoma, tik blogiukai. – Bilas tyliai nusijuokė.

– Akmuo nusirito nuo širdies. – Balardas norėjo dar kažką pridurti, bet bendradarbis staiga giliai įkvėpė.

– O blogiukas atpėdina takeliu nuo pajūrio, pasišviesdamas žibintuvėliu, – seržantas palietė Matui ranką.

Matas ne iš karto įžiūrėjo mažutį žiburėlį, slenkantį nelygiu keliuku, bet pamatęs nudžiugo ir susijaudino.

– Sulaukėm! Į šitą Dievo užmirštą skylę užsukama nebent velnių prisidirbti.

– Žinosi, kaip abejoti mano informatore, Matju Balardai. Leisime jiems įeiti į trobą, paskui per radiją iškviesime patrolius, kad jie užkirstų kelią prie kranto, aišku?

– O paskui juos suimsime, seržante?

– Būtent, jaunuoli. Paskui juos suimsime.

Susizgribęs mėnulis vėl šmėkštelėjo pro debesis, ir policininkai išvydo ant tako du tamsius siluetus. Matas nusprendė, kad vyrai, nors sunku pasakyti. Jie žingsniavo ryžtingai, matyt, ši slapta kelionė jiems – ne pirmiena. Pirmasis rodė kelią, ryškios šviesos pluoštas šokinėjo tai šen, tai ten, ieškodamas saugiausios vietos kojai pastatyti nelygiame kelyje. Antras, žemesnis ir kresnesnis, persimetęs per petį nešė didžiulį maišą.

– Greičiau, greičiau, – sušnibždėjo Bilas. – Tėtukas laukia nesulaukia, išdykėliai.

Matas pajuto šaltą dvelksmą – seržantas šnibždėjo jam prie pat ausies.

Atrodė, kad pavidalai artinasi ištisą amžinybę, bet galop jie priėjo prie aplūžusio tilto per sausinamąjį griovį, supantį trobelę. Dar kelios akimirkos, ir jie bus suimti. Matas įsitempė, taip sunku buvo laukti, kol, trakstelėjus užraktui, antrankiai suvers nusikaltėliams riešus.

Staiga seržanto ranka suspaudė jam petį.

– Kas...

Vyrai sustojo. Vienas atsiklaupė ant išgverusių tiltelio lentų, paskui staiga atsilošė ir įsikibo į antrąjį, slopiai riktelėjęs. Paskui į priekį žengė antrasis, pažvelgė žemyn ir lygiai taip pat atšlijo.

Matas ir seržantas stovėjo kaip įbesti ir žiūrėjo, kaip abu įtariamieji apsisuka ir dumia atgal šlaitu į viršų. Šį kartą jie, regis, negalvojo apie pavojų ir nekvaršino galvos dėl savo saugumo. Abu slidinėjo ant šlapios žolės, bet vis tiek lėkė, tarsi juos vytusi velniai.

– Radiją, greičiau! Susisiek su patruliais! Lipam žemyn pažiūrėti, kas ten, po perkūnais, atsitiko! – Seržantas išsoko iš priedangos ir nubėgo prie tilto.

– Visiems patruliams! Dėmesio – taku per Džibito pelkyną pajūrio link bėga du asmenys, įtariamai narkotikų prekyba. Suimti juos! – išrėkė Matas į mikrofoną, bėgdamas paskui draugą.

Kai jis prisiartinio prie tiltelio, jį sustabdė ištiesta į priekį ranka.

– Dangiškasis Tėve!

– Seržante?

Ranka lėtai nusileido, praleisdama Matą pasižiūrėti siaubo, kurį jau buvo pamatęs seržantas.

Žvilgtelėjęs per suskeldėjusius pūvančios medienos turėklus, Matas pajuto, kaip jam per nugarą perėjo šaltis. Apačioje, sekliame, nendrių priaugusiame vandenyje, plūduriavo nuogo berniuko lavonas. Matas tik po kelių akimirkų suprato, į ką žiūri. Žibintuvėlio ir blausioje mėnulio šviesoje vaizdas buvo siurrealistinis, keistas ir nesuprantamas. Gal manekenas iš vitrinos? O gal siuvėjo? Negi gali paauglio kūnas būti toks neįtikėtinai baltas? Ar gali? Jis įsižiūrėjo įdėmiau. Kad ir kaip nenorėjo pripažinti, bet tai buvo ne manekenas.

Matas bejėgiškai apsidairė ir pamatė, kad seržantas jau atsikvošėjo ir glaudai įsakinėja per radiją:

– Tučtuojau susisiekti su inspektoriumi Reimundu. Mums čia reikės visos detektyvų ir ekspertų grupės ir furgono patrulių apsupti teritorijai, aišku?

Matas galėjo tik laukti. Nėra prasmės didvyriškai bristi į sūrų vandenį ištraukti iš griovio negyvėlio. Nėra prasmės karštingai spaudyti siaurutės krūtinės ar žūtbut bandyti įpūsti į suglebusius plaučius oro. Žinoma, jis vis tiek būtų bandęs, bet vaikinukas buvo tvirtai ir akivaizdžiai tyčia pririštas po vandeniu: plonos rankos spygliuota viela priveržtos prie sunkių medinių tilto atramų, tiesą sakant, jis visas buvo apraizgytas ja taip, kad priminė kokoną, o kojas nusvėrė sunkūs betono blokai.

Matas atsiklaupė prie pat tilto krašto ir įsmeigė akis į vaikinuko veidą. Gal todėl, kad berniukui buvo maždaug tiek pat metų kaip jo geriausio draugo sūnui Hariui. Gal todėl, kad

negyvėlis, kaip ir Haris, buvo liesas ir išstypęs, plaukai nemandigai ilgi. Tačiau šis lavonas sukrėtė jį kaip joks kitas. O lavonų jis matęs nemažai. Seni, jauni, apdege, sutraiškyti traukinio ratų, ir jis ištverdavo. Iki šiol. Gurktelejo, kad nesukūkčiotų.

– Jam vienuolika dvylika, ne daugiau?

– Atrodo. – Bilo balsas iš susijaudinimo suvirpėjo. – Vadina si, čia trečias. – Jis nerangiai atsiklaupė šalia Mato. – Po paskutinio praėjo šeši mėnesiai, nuoširdžiai vyliausi, kad velnio žudikas užvertė kanopas arba išsinešdino iš čia pajutęs, kad žemė dega po kojomis. Gal matai, ar lavonas paženklintas?

Matas pašvietė žibintuvėliu į vandenį.

– Atrodo, seržante. – Jis nurijo tulžį, stengdamasis nesusivemti. Ką nors žiūrėti tarp dumblių ir spygliuotos vielos buvo sunku. – Taip, paženklintas.

Iš priekio nuogame berniuko petyje buvo išpjautas ženklas, toks pat kaip ir dviejų kitų aukų. Niekas taip ir nesugebėjo iššifruoti, ką reiškia į trikampį įrėžtas hieroglifas.

– Tikrai mūsiškis. Tiesiog tūnojo kaip pelė po šluota laukdamas, kol pasitaikys proga.

– Nesveikas šunsnukis! Mielai išplėščiau jam... – Seržanto balsas nutrūko, jis atsiduso ir pasitrynė didele ranka apšepusį smakrą.

– Mes jį sučiupsim, seržante. – Mato balsas sudrebėjo: jis žiūrėjo į juodus berniuko plaukus, besiplaikstančius aplink šaltą baltą veidą it graži juoda aktinija. – Juk sučiupsim? – Jis jau šešerius metus policijoje, beveik šešis mėnesius kriminalinių tyrimų skyriuje, bet balsas skambėjo kaip mažylis, ką tik išvydusio narvelyje nugaišusį savo triušiuoką.

Seržantas apkabino jį per pečius, ir kol abu vyrai žiūrėjo į negyvą berniuką, virš tylaus tuščio peizažo patekėjo saulė, nušviesdama vaiduokliška blyškia šviesa keistą vaizdą.

– Sučiupsim, Matai. Vienaip ar kitaip. Sučiupsim tą pašlemėką.

PIRMAS SKYRIUS

Nūdienu

– Atleiskite, kad atitraukiau jus visus nuo darbo. – Jis apžvelgė kambarį, pilną policininkų, ir nusišypsojo, išvydęs suglumusias minas. – Pamaniau, kad jūs pirmieji turite sužinoti... – Jis patylėjo suprasdamas, kokia svarbi ši naujiena jo grupei. – Man ką tik paskambino iš Londono. Brendanas Kailas ir Triša Braun nuteisti kalėti iki gyvos galvos.

Kambarys pratrūko džiaugsmingais šauksmais. Vyrai ir moterys mosavo kumščiais, tapšnojo kolegoms per nugarą ir glėbesčiavosi.

Vyresnysis inspektorius Matju Balardas pakėlė ranką, ir siautulys pamažu nuščiuvo.

– Be jūsų kruopštaus darbo ir pasiaukojimo nebūtume to pasiekę. Žinau, kad kiekvienas iš jūsų iš kailio nėrėsi, kad šiuo du įkliūtų. Byla buvo sunki ir kebli, bet jūsų atidumas ir uolumas davė vaisių. Puikiai padirbėta! Ačiū visiems.

– Be jūsų, bosc, nebūtume susidoroję. – Inspektoriaus Džei-sono Hamondo balsas buvo neįprastai skambus. – Triskart valio šefui!

Matas papurtė galvą.

– Ačiū, bet dirbo visa grupė, ir dirbo taip, kad dulkės rūko. Vadinasi, visus, kurie turi laiko, pasibaigus pamainai, kviečiu į barą „Drakonas“. Moku aš.

– Ir vėl! – sušuko kažkas.

– Taip, per pastaruosius kelerius metus mes neblogai padirbėjome. – Matas perbraukė ranka per plieno spalvos plaukus, apkirptus ežiuku. – Bet atrodo, kad tai paskutinė svarbi mano byla. Dar šeši mėnesiai, ir jūs šoksite pagal kažkieno kito dūdelę.

– Vyresnysis inspektorius Balardas išeina į pensiją? Netikiu! Tai tik gudrybė, kad mes neištvirtume, – nusišypsojo jam seržantė Liza Heins.

– Deja, turiu tave nuvilti, bet trisdešimt dvejų tarnybos metų kiekvienam per akis, man irgi.

– Patikėsime, kai jums bus iškilmingai įteiktas auksinis laikrodis!

– Turint omeny šiuo metu mums skiriamą biudžetą, man vargu ar verta tokio tikėtis.

Sveikinimai nenutilo dar kelias minutes, paskui kambarys iš lėto pradėjo tuštėti.

– Sere, ar galiu su jumis pasikalbėti?

Matas atsisuko ir išvydo trumpai apsikirpusią besišypsančią šviesiaplaukę – konstablę Džemą Godard.

– Prisėskim, Džema, – jis prisitraukė dvi kėdes. – Man po tokio jaudulio reikia pailsėti. Kas atsitiko? – Jis nerangiai atsišė į atkalnę.

Policininkė atsisėdo ir įsmeigė akis į jį, kandžiodama lūpą. Aiškiai nežinojo, nuo ko pradėti. Nebūdinga konstblei Godard, kuri dirbo su juo pastaruosius penkis mėnesius. Ji buvo sumani, tiesmuka, net šiurkštoka, o kai tarnybinėje valgykloje kildavo ginčas – neprilygstama. Jis galėtų prikibti nebent prie jos neapykantos kvailiams ir nenoro tai slėpti.

– Labai keista, sere... – galų gale pasakė Džema ir iš švarko kišenės ištraukė voką. – Šįryt gavau paštą ir atplėšiau, adresuotas man, bet viduje radau antrą voką. – Padavė jam ir gužtelėjo pečiais. – Neįsivaizduoju, kam taip daryti, o jūs, sere?

Matas beveik mašinaliai išsitraukė iš kišenės visada joje laikomas vienkartinės pirštines, apsimovė ir paėmė rudą voką – atsargiai, lyg jis būtų iš ploniausio voratinklio. Laimė, jai užteko proto voko neatplėšti.

– Atėjo tavo namų adresu?

– Taip, sere.

– Įprastu paštu ar kažkas pakišo po durimis?

– Paštu, kartu su sąskaitomis ir reklama. Žiūrėkite, antspaudas vietinis, išsiųstas Fenflite.

Matas dirstelėjo į išorinį voką.

– Dar kas nors jį lietė, konsteble?

– Tik mano tėtis. Jis paėmė paštą nuo kilimėlio prie durų ir padėjo ant pusryčių stalo. Be tėčio – tik aš.

– Įdėk voką į daiktinių įrodymų maišelį ir užantspauduok, konsteble Godard. Man šitas reikalas nepatinka. Kurių velnių laiškas atsiųstas ne tiesiai man, o per tarpininką? Kažkokia nesąmonė. – Jis įsistebeilijo į tvarkingai išspausdintą užrašą ant voko. *Policijos vyresniajam inspektoriui Matju Balardui. Tiesiai į rankas. Prašom perduoti tučtuojau.*

– Gal nunešti į sprogmenų skyrių, tegul ten atplėšia, sere?

Matas atsargiai pačiupinėjo voką. Postoris, viduje tikrai ne vienas popieriaus lapas, bet plokščias, lygus ir nesunkus. Gal chemikalai? Kai prieš kurį laiką paštu buvo atsiųsta juodligės sporų, buvo išleista direktyva, kaip elgtis su įtartina korespondencija. Tačiau jis nujautė, kad fizinės grėsmės laiškas nekelia.

– Ne, konsteble, nemanau, kad jis mus užmuš.

Neatrodė, kad Džemą Godard įtikino jo žodžiai.

– Ką man daryti su šituo, sere, kai jį supakuosiu? – Ji laikė išorinį voką už kampo, tarsi jis staiga būtų pasidaręs nuodingas.

– Padėk ant mano stalo. Jei man kas nors pasirodys keista, perduosiu jį kriminalistams. – Jis suraukė kaktą, žiūrėdamas į

paketą. – Kažin, kodėl atsiuntė tau? – paklausė beveik pašnibždomis. Žinojo, kad atsakymo nesulauks. Džema tik bejėgiškai gūžtelėjo pečiais.

– Atsiprašau, sere, nenutuokiu.

Džema Godard nuėjo atsinešti daiktinių įrodymų maišelio, o Matas vis dar mąsliai spoksojo į neatplėštą voką.

Po valandėlės Matas atsargiai ištraukė iš voko sulankstytą popieriaus lapą. Jame nieko nebuvo parašyta, bet viduje buvo nuotrauka.

Matas aiktelėjęs prisikišo ją prie akių, paskui, sušnarpštęs iš pasibjaurėjimo, piktai numetė ant rašomojo stalo.

– Kas, velniai griebtu, man ją atsiuntė? – jis nepatikliai spoksojo į nuotrauką.

– Šefe? Kas yra? Jūs baltas kaip drobė. Džema ką tik papasakojo man apie laišką, ar dėl jo?

Pakėlęs akis, Matas tarpduryje išvydo liekną inspektoriaus Džeisono Hamondo figūrą, bet jo žvilgsnis vėl nukrypo į siaubingai pažįstamą vaizdą nuotraukoje.

– Tai Džibito pelkynas.

Džeisonas išsižiojo, uždarė duris ir skubiai priėjo.

– Negi ta pati vieta, kurioje rastas Matreversas?

– O kokia gi dar?

Jis vėl paėmė nuotrauką. Priblokštas pastebėjo, kad ranka, laikanti žvilgaus popieriaus stačiakampį, dreba. Tarsi pastarieji dvidešimt penkeri metai būtų išnykę. Jis vėl klūpojo ant tilto ir žiūrėjo į Džeimio Matreverso lavoną, švytintį vandenyje. Ką pasakė seržantas Bilas Morisas? „Sučiupsim tą pašlemėką.“ Bet juk jis suklydo? Jie taip jo ir nesučiuo. Prabėgo dvidešimt penkeri sumauti metai, o kaltinamojo kaip nėra, taip nėra. Viso labo nuojauta, įtarimas. Per visą Mato karjerą tai buvo jo vienintelė tikra, skausminga nesėkmė. Be abejo, būdavo atvejų,

kai jis perduodavo nusikaltėlius teismui, o teisėjas juos pabar-davo ir paleisdavo, būdavo sudėtingų bylų, kurias Karališkoji prokuratūra atmesdavo dėl kokio paiko formalumo. Visaip būdavo. Ir vis dar būna. Bet ši byla buvo kitokia. Dėl šios bylos jis vis dar negalėdavo užmigti, ji grauždavo jį kaskart, kai jis mintimis nuklysdavo į Džibito pelkyną.

Vėl pamatęs išgverusį tiltą ir nuošalią pelkę, jis pajuto ant peties raminamą seržanto Bilo Moriso rankos svorį. Senoji mo-kykla: puikus policininkas, įžvalgus tyrėjas ir dar geras žmogus. Bet net jis kartais klysdavo. Pirma, dėl Džibito pelkyno žudiko, antra, dar blogiau – dėl pernelyg didelio pasitikėjimo tamsa. Jis žuvo tamsoje, kurią taip mėgo. Bilas išėjo į pensiją ir po šešių mėnesių vieną vėlų vakarą išvedė šunį į Fenflito parką pasivaikščioti. Deja, jis sutiko vieną iš velnio pašlemėkų, apie kuriuos taip dažnai kalbėdavo. Šitas buvo kokainistas su peiliu, palaikęs Bilą kitu žmogumi, nors jo našlei ir trims vaikams tai buvo menka paguoda. Nors Bilas gal ir būtų nusijuokęs iš to-kios likimo ironijos. Jis mirė, nes šūdžius užpuolikas nesugebė-jo atskirti labradoro retriverio nuo rotweilerio, supainiojo šunų savininkus ir nužudė drąsų ir garbingą pensininką policininką, išvedusį pasivaikščioti namų šunį, vietoj sukčiaus narkotikų prekiautojo, niekur neinančio be sarginio šuns.

– Sere? Jums negera? – Džeisonas visada atrodydavo nelai-mingas, tai buvo jo įprasta būseną, bet dabar jis atrodė ne juo-kais susirūpinęs.

Matas atsistojo ir ėmė vaikščioti po savo mažą tuščią kabinetą.

– Atvirai kalbant, Džeisonai, labai.

Jis nesuprato, kas vyksta, bet jei kažkas bandė jį įsiutinti, tai jam pavyko. Kietu kaip gruodas veidu Matas vėl paėmė nuo-trauką nuo stalo.

– Laikas parodyti viršininkui.

ANTRAS SKYRIUS

Kriminalinio skyriaus viršininkui Deividui Redpatui nuotrauka įspūdžio nepadarė.

– Tai kas? kažkas sumanė tau padaryti šunybę. Klausyk, kiek piktadarių pasodinai per pastaruosius dvidešimt kelerius metus? – Jis nepritariamai pažvelgė į Matą. – Nesitikėjau, kad neteksi galvos ir puldinėsi kaip akis išdegęs it mokinukė, kuriai valandą prieš pirmąją pasimatymą iškilo spuogas.

Net Matas nenoromis šyptelėjo, bet šypsena netrukus išblėso.

– Čia ne šiaip šunybė, sere. Esu įsitikinęs.

– Pabandyk mane įtikinti. – Kriminalinio skyriaus viršininkas klestelėjo į krėslą ir mostu parodė Matui sėstis.

– Iš esmės, sere, dėl pasirinktos bylos. Nusikaltimas neat-skleistas ir kamuoja mane daug metų.

– Todėl šita byla ir pasirinkta! Viešpatie, visi aliai vieno žino, kad tu ją išsitrauki ir nušluostai dulkes kaskart, kai tik kriminalistika ima naudoti naujas technologijas. – Jis suraukė kaktą. – Sklinda gandai, jog susiruošei į pensiją tik todėl, kad galėtum visą laiką skirti Džibito pelkyno žmogžudystėms?

Matas nesmagiai pasimuistė ant kėdės.

– Jūs pats pasakėt, sere. Gandai, tai tik gandai.

– Tikiuosi, Matai. Tu geriausias mano detektyvas. Turbūt galėčiau pasakyti – daug metų geriausias Fenlando nuovados vyresnysis inspektorius. Ar nemanai, kad laikas šią bylą užmiršti? – Jis

įsistebeilijo į Matą iš kitapus stalo. – Galvą guldau, kad tu tą seną bylą paskutinį kartą peržiūrinėjai prieš koki mėnesį, teisybė?

– Ji niekada nebuvo užbaigta, sere, – atsakė Matas.

– Ir nebus užbaigta, kol neišsiaiškinsime, kas žudikas. Vis dėlto trys lavonai. Nė vieno iš mūsų negalima būtų apkaltinti užmaršumu. Bet reikia atsižvelgti į eilės tvarką, o šiai bylai, pirma, jau dvidešimt metų, antra, kai mūsų pagrindinis įtariamasis žuvo, žmogžudystės liovėsi. Mums visiems rūpi, Matai, bet pažiūrėk į ją iš kito taško.

Viršininkas įsmeigė akis į Matą. Beveik neįmanoma ginčytis su tokiu erzinausiai blaiviai mąstančiu žmogumi.

– Sere, ar jūs tikite policininko uosle? O man nuojauda kužda, kad šitas reikalas labai bjaurus.

Viršininkas sumosavo rankomis.

– Paprastai tikiu – bet kurio kito policininko. Bet tavo nuojauda, turint omeny šitą tavo maniją, didelio pasitikėjimo nekelia.

Matas suprato, kad pasitaikė proga, ir jos nepažiopsojo.

– Pasižiūrėkite į nuotrauką, sere. Taip, nuotrauka, bet man atrodo, kad ji išspausdinta spausdintuvu.

– Kur suki kalbą? Skaitmeninės fotografijos laikais tai įprasta.

– Tų žmogžudysčių laikais labai nedaug žmonių buvo girdėję apie skaitmeninius fotoaparatus.

– Vadinasi, nuotrauka nesena.

– Ji sena, jei neklystu, daryta *prieš* žmogžudystę.

Viršininkas pasilenkė į priekį ir įsistebeilijo į slogų peizažą.

Matas buvo matęs tokį žvilgsnį. Puiku! Jam pavyko!

– Sere, pažvelkite į medį į kairę nuo tilto. Ta lūšna buvo nugriauta prieš daug metų, visa ta vietovė dabar zoologinis draustinis, bet tiltas buvo atstatytas, medis tebestovi, tik dešimt kartų didesnis.

– Tai nieko neįrodo. Nuskenuoti ir išspausdinti senas nuotraukas dabar vienas juokas. Net mano žmona tai moka, o ji bijo technikos kaip velnias kryžiaus.

– Kas galėtų turėti senas nusikaltimo vietas nuotraukas?

– Dešimtys žmonių! Mes. Žurnalistai. Archyvo darbuotojai, vietos gyventojai, sensacijų medžiotojai...

– Ir visos tos nuotraukos būtų padarytos po įvykio, sere?

Stojo tylą. Deividas Redpatas atsilošė krėse ir įsistebeilijo į Matą.

– Ir kodėl tu toks velniškai tikras, kad fotografuota tada, kai ši vieta jau buvo liūdnai pagarsėjusi?

– Mes sulaužėme tilto turėklus, traukdami Džeimio lavoną iš vandens. Teko kviesti ugniagesius su dujiniais pjovikliais nupjauti spygliuotos vielos. Tiltas ir taip vos laikėsi, o kai ant jo užlipo gaisrininkai 48 dydžio batais... – Jis paėmė nuotrauką nuo stalo. – Tiltas šioje nuotraukoje nesulūžęs, lygiai tokį mudu su seržantu Morisu ir išvydom tą naktį.

Kriminalinio skyriaus viršininkas užsimerkė ir atsiduso.

– Kas, po galais, fotografuotą nusikaltimo vietą prieš žmogžudystę?

Matas su palengvėjimu atsiduso.

– Ir man tai įdomu.

Viršininkas atsilošė krėse ir tyliai nusikeikė.

– Gerai. Gali nunešti nuotrauką ir abu vokus kriminalistams. Tik nekelk nereikalingo triukšmo.

– Ačiū, sere. Ir dar norėjau pasakyti, kad šiuo metu mes nelabai apkrauti darbu... – Matas ryžosi viską pastatyti ant kortos. – Ar mūsų grupė negalėtų tyliai imtis tyrimo?

– Kokio tyrimo, Viešpatie aukštiełninkas? Aš kaip ir anksčiau manau, kad tave erzina kažkoks gudrus šiknius. Pats supranti: „Balardas ruošiasi išeiti į pensiją, priminkime jam neišaiškintą bylą!“

Matas gūžtelėjo pečiais. Nevyk Dievo į medį, laikas netinkamas.

– Tikriausiai jūs teisus, sere. Tikiuosi. – Jis atsistojo ir rūpestingai pakėlė nuotrauką. – Ačiū. Nunešiu į laboratoriją. Jei ką nors ras, pranešiu. – Uždarydamas duris, dirstelėjo per petį ir pamatė, kad viršininkas mąsliai žiūri į jį.

• • •

Priimamajame Džeisonas peržiūrinėjo vietinio automobilų vagies bylą. Kad ir kaip stengėsi susikaupti, negalėjo išmesti iš galvos grėsmingos nuotraukos, kurią gavo bosas.

– Norit kavos, sere?

Jis pakėlė akis ir pamatė, kad jam šypsosi konstablė Godard.

– Ačiū, Džema. Prašom juodos, labai stiprios, be cukraus.

– Oho! Jūs drąsuolis! Juk suprantate, kad aš kalbu apie Fendlando nuovados kavą, o ne apie labai smulkiai sumaltą ir mažai skrudintą arabiką?

– Koks skirtumas? Dabar išgerčiau nors ir tirpiklio, jei jame būtų pakankamai kofeino. Niekaip negaliu sutelkti dėmesio į jaunąjį ponaitį Barį „Vadink mane Bazu“ Barstou.

Pasilenkusi virš jo peties, Džema išžiūrėjo į vaizdą ekrane. Džeisonas užuodė lengvą gėlių aromatą – tokiais kvėpalais kvėpinosi jo vyriausia duktė.

– Nelabai patrauklus, teisybė? Panašesnis į žiurkę negu į žmogų. Nieko nuostabaus, kad negali susikaupti. – Jau nueidama, ji apsisuko ir prisėdo ant jo stalo krašto. – Šefas pasakojo apie laišką, kurį gavau šįryt?

– Taip.

– Atrodo, gerokai išmušė jį iš vėžių.

– Be abejo. Jau tu tai tikrai žinai, kaip jis nori išaiškinti tą bylą iki pensijos. Tik dėl Džibito pelkyno žmogžudysčių esi čia, antraip kilnotum popierius raštinėje.

– Nesupratau? – suglumo Džema.

Džeisonas nusišypsojo ir ėmė kantriai aiškinti:

– Tu nė truputėlio nenustebai, kad kai susižeidei kulkšnį per futbolo sirgalių riaušes, vyresnysis inspektorius pasiūlė tau laikinai padirbėti kriminaliniame skyriuje?

Ji paniuro.

– Nelabai. Patruliuoti aš kol kas negaliu, bet šiaip esu sveika. Maniau, kad mane paskyrė ten, kur būsiu naudingiausia. – Raukšlės jos kaktoje pagilėjo. – Tai klokit, man apdūmė akis?

Džeisonas šyptelėjo, o šypsodavosi jis retai.

– Ne visai. Tu iš tiesų puiki pagalbininkė. Tiesiog skyriaus viršininkui nepatinka, kai jo grupės detektyvai gaišta laiką tai senai bylai. Jei jis kurį nors nutveria, vargšui ragas, todėl tu esi tiesiog Dievo dovana. Nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Jei manimi netiki, tai papasakok, ką veikei pastaruosius kelis mėnesius.

Džema perbedė jį akimis.

– Aiškinausi, kokie naujausi DNR tyrimo metodai. Skaičiau kriminalistikos naujienas, tvarkiau Džibito pelkyno bylos dokumentus: tikrinau visus liudytojus ir įtariamuosius nuo pat pradžių, kas mirė, kas tebėra gyvas, tai šį, tai tą. Taip, pradeda aiškėti.

Džeisonas jai gudriai šyptelėjo.

– Bet juk tau patinka?

– Žinoma, patinka. Kur kas maloniau, negu kiekvieną penktadienio vakarą terliotis su recidyvistais ir įsisiautėjusiais girtuokliais.

– Be to, tau pasitaikė proga susipažinti su kriminalinės policijos darbu, o tai nedaugeliui pavyksta pačioje karjeros policijoje pradžioje. – Jis mėšliai pažvelgė į ją. – Tu pernelyg sumani, nemanau, kad norėsi amžinai eiti patrulio tarnybą.

Džema gūžtelėjo pečiais.

- Tapau policininke, norėdama kai ką pakeisti į gera, man nelabai svarbu, kaip pasiekti tikslą, svarbu pasiekti.
- Galiu tau duoti gerą patarimą.
- Ji susidomėjusi palinko į priekį.
- Jei pažadėjai inspektoriui kavos, tai neversk jo laukti.
- Džema nušoko nuo stalo krašto.
- Ačiū, bose. Tuoju atnešiu puodelį tirpiklio.

Maždaug už penkių minučių kelio nuo Fenflito nuovados takeliu palei upę susikaupęs kiceno vyriškis sunkiais storapadžiais batais, apsivilkęs treningu su gobtuvu. Po kokių penkių minučių sustojo, atsitūpė žolėje prie upės ir padarė pratimų kompleksą kojų raumenims mankštinti. Po valandėlės jis kelis kartus giliai įkvėpė ir bėgo toliau, pakeliui į namus, iki kurių buvo pora mylių, sustojo tik kartą – įmesti į vieną iš daugelio miestelio pašto dėžučių voko su rūpestingai išspausdintu adresu.